

Βρυξέλλες, 2 Φεβρουαρίου 2026
(OR. en)

5928/26

Διοργανικός φάκελος:
2025/0412 (NLE)

ENV 84
CLIMA 42
SOC 46
ENER 41
ECOFIN 142
COMPET 136
RECH 36
EDUC 25
CULT 12

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	17 Δεκεμβρίου 2025
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2025) 1026 final
Θέμα:	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους — από το όραμα στην υλοποίηση

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2025) 1026 final.

συνημμ.: COM(2025) 1026 final

Στρασβούργο, 16.12.2025
COM(2025) 1026 final

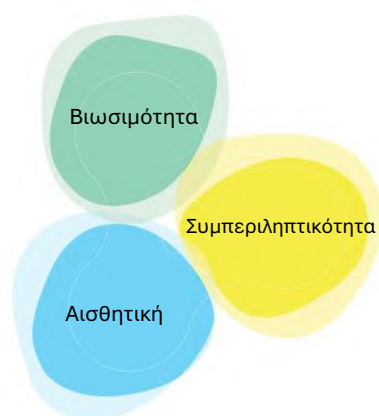
**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους — από το όραμα στην υλοποίηση

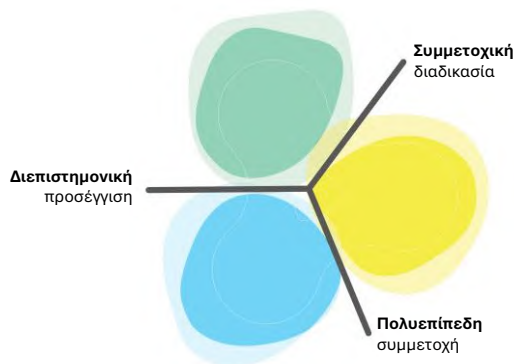
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι πολίτες και οι επιχειρήσεις της Ευρώπης αντιμετωπίζουν προκλήσεις πρωτοφανούς κλίμακας και πολυπλοκότητας: από γεωπολιτικές αναταραχές και απειλές κατά της ασφάλειας στην ήπειρό μας έως την τριπλή πλανητική κρίση, καθώς και τεχνολογικές αλλαγές και απειλές για τη δημοκρατία και τις αξίες μας. Σε αυτούς τους καιρούς αβεβαιότητας, είναι φυσικό οι πολίτες να αισθάνονται ανήσυχοι και, για τον λόγο αυτόν, είναι καθοριστικής σημασίας **η εξασφάλιση προβλεψιμότητας και η παροχή προοπτικής, η προώθηση της καινοτομίας και η δημιουργία χώρων που υποστηρίζουν το αίσθημα του ανήκειν, την ποιότητα ζωής και το αίσθημα ασφάλειας.**

Αυτοί είναι οι στόχοι του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους (NEB). Το NEB δρομολογήθηκε το 2020 από την πρόεδρο της Επιτροπής Ursula von der Leyen και **ενδυναμώνει τους πολίτες, τις κοινότητες και τις επιχειρήσεις ώστε να βρίσκουν από κοινού καινοτόμες λύσεις για ένα θετικό μέλλον,** το οποίο συνδυάζει την ένταξη, τη βιωσιμότητα και την ποιότητα ζωής.

Αξίες του NEB

Αρχές του NEB

Στόχος του NEB είναι η δημιουργία απτών αλλαγών στην πράξη για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, με δράσεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο μιας καινοτόμου, μετασχηματιστικής και από τη βάση προς την κορυφή προσέγγισης. Μέσα σε πέντε έτη το NEB μετατράπηκε σε **κίνημα, με περισσότερα από 700 έργα σε ολόκληρη την Ευρώπη και πέραν αυτής, μια δυναμική κοινότητα** σχεδόν 2 000 οργανώσεων, η οποία απευθύνεται σε εκατομμύρια ανθρώπους, και ένα δίκτυο εθνικών αρχών που λειτουργεί ως γέφυρα με το τοπικό επίπεδο. Τα διάφορα έργα που αποτέλεσαν αντικείμενο έρευνας, πιλοτικής εφαρμογής και επίδειξης από το 2021 έως το 2025, από έργα επίδειξης για οικονομικά προσιτές οικιστικές περιοχές έως έργα επιτάχυνσης της ψηφιοποίησης των κατασκευών, καθώς και η συμμετοχή με γνώμονα τις τέχνες στις τοπικές κοινότητες, καταδεικνύουν ότι ένα συμπεριληπτικό, βιώσιμο και ποιοτικό δομημένο περιβάλλον είναι εφικτό και έχει τη δυνατότητα να προσελκύσει περισσότερους πολίτες και να συμβάλει στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της ανταγωνιστικότητας.

Με βάση την πείρα και τα διδάγματα των τελευταίων ετών, **έχει έρθει η στιγμή να κλιμακωθεί το NEB και να προχωρήσει στο επόμενο επίπεδο ως ισχυρός καταλύτης για την καθαρή μετάβαση και την καινοτομία στην Ευρώπη και πέραν αυτής.** Στην παρούσα ανακοίνωση περιγράφονται οι στόχοι πολιτικής του NEB για τα επόμενα έτη και παρέχεται ένα πλαίσιο για απτές δράσεις με σκοπό την ενίσχυση της καινοτομίας, της ανθεκτικότητας και της βιωσιμότητας. Για να αυξηθεί ο αντίκτυπός της, η παρούσα ανακοίνωση συνοδεύεται

από πρόταση σύστασης του Συμβουλίου¹ προς τα κράτη μέλη, με απόλυτο σεβασμό στην αρχή της επικουρικότητας.

Στο επίκεντρο του NEB παραμένει το δομημένο περιβάλλον. Αποτελεί ουσιαστικό μέρος της καθημερινής ζωής των πολιτών, έχει τεράστιο δυναμικό για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, τη μείωση των εκπομπών, τη στήριξη της οικονομικής προσιτότητας και, ταυτόχρονα, την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των βιομηχανιών μας. **Οι γειτονιές χρειάζονται δράση πολιτικής, χρηματοδότηση και τεχνική υποστήριξη για ανάπτυξη.** Απαιτείται περισσότερη δράση για την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την κλιμάκωση οικονομικά προσιτών λύσεων που μπορούν να αυξήσουν την αποδοτική χρήση του δομημένου χώρου σε αστικές και αγροτικές περιοχές, για την υιοθέτηση λύσεων βιολογικής βάσης και καινοτόμων υλικών και τεχνικών, με σκοπό **την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και τη δημιουργία πρωτοπόρων αγορών** για τις καινοτόμες ανταγωνιστικές βιομηχανίες της Ευρώπης. Κατά τα προσεχή έτη, το NEB θα επεκταθεί και σε άλλους τομείς, και συγκεκριμένα στην κλωστοϋφαντουργία και τη μόδα.

Πρέπει να αξιοποιηθούν καλύτερα οι δυνατότητες **συνδημιουργίας και διεπιστημονικών προσεγγίσεων, μεταξύ άλλων μέσω ψηφιακών εργαλείων**, και είναι αναγκαίο να εξασφαλιστούν περισσότερες ευκαιρίες και ικανότητες για να έρθουν σε επαφή ερευνητές, καλλιτέχνες, αρχές, πολίτες και επιχειρήσεις με σκοπό τη συνδημιουργία και την υλοποίηση οραμάτων επιτόπου.

Πέντε έτη μετά την έναρξη της πρωτοβουλίας, **η Επιτροπή και οι εταίροι της θα ενισχύσουν το NEB και θα διευρύνουν την κοινότητά του**, θα διαδώσουν και θα επεκτείνουν δημιουργικές έννοιες και καινοτομίες, με στόχο την ενίσχυση της επιχειρηματικής σκοπιμότητας βασικών έργων. Το NEB θα **στηρίζει περαιτέρω τα κράτη μέλη στην ενσωμάτωση προσεγγίσεων εμπνευσμένων από το NEB** στις εθνικές στεγαστικές πολιτικές, στα σχέδια ανακαίνισης κτιρίων και στις αποφάσεις χωροταξικού σχεδιασμού, σε συνέργεια με το θεματολόγιο της ΕΕ για τις πόλεις² και τα εδαφικά εργαλεία της πολιτικής συνοχής, καθώς και με το ευρωπαϊκό σχέδιο οικονομικά προσιτής στέγασης³ και τη στρατηγική για την κατασκευή κατοικιών⁴ που παρουσιάζονται από κοινού με την παρούσα ανακοίνωση.

2. ΤΟ NEB ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ

Αξιοποιώντας τα επιτεύγματά του, το NEB θα αυξήσει τη **στήριξη προς τις επιχειρήσεις, τους φορείς καινοτομίας και τις κοινότητες** σε ολόκληρη την Ευρώπη και πέραν αυτής με σκοπό τον **συμπεριληπτικό, βιώσιμο και με γνώμονα την ποιότητα μετασχηματισμό των γειτονιών και των βιομηχανιών**. Θα δώσει προτεραιότητα σε οικονομικά προσιτές λύσεις, σύμφωνα με το σχέδιο οικονομικά προσιτής στέγασης, και θα προσφέρει χώρους συνδημιουργίας και τεκμηριωμένα εργαλεία όπου επαγγελματίες, ερευνητές, χρήστες, κοινότητες και επιχειρήσεις θα συγκεντρώνονται και θα συνεργάζονται για τη δημιουργία καινοτόμων λύσεων ύψιστης αξίας. Θα αναπτύξει την Ακαδημία NEB ως βασική δομή του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους για την ενίσχυση της **κατάρτισης, της επανειδίκευσης και της αναβάθμισης των δεξιοτήτων των διαφόρων φορέων του οικοσυστήματος των κατασκευών**, την παροχή **δοκιμαστηρίων για καινοτόμες λύσεις** και τη στήριξη νεοφυών επιχειρήσεων που προσφέρουν λύσεις οι οποίες κατοχυρώνουν τις αξίες του NEB. Ο

¹ COM(2025) 1027 final.

² EUR-Lex - 52025DC0739 - EN - EUR-Lex.

³ COM(2025) 1025 final.

⁴ COM(2025) 991 final.

μηχανισμός NEB θα στηρίξει την έρευνα αριστείας, καθώς και την κλιμάκωση των καινοτομιών και των έργων επίδειξης. Σε συνέργεια με τη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοοικονομία⁵, το NEB θα συμβάλει επίσης στην επιτάχυνση της υιοθέτησης κυκλικών και βιολογικής προέλευσης υλικών και κατασκευαστικών μεθόδων, δημιουργώντας νέες πρωτοπόρες αγορές και ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης.

Ορθές πρακτικές του NEB για κυκλικές λύσεις και λύσεις βιολογικής βάσης

- ❖ **TOVA (ES):** δημιουργεί αρχιτεκτονικές κατασκευές από συμπιεσμένο χώμα που κατασκευάζονται με τρισδιάστατο εκτυπωτή γερανού WASP και μπορούν να ολοκληρωθούν σε λίγες μόλις εβδομάδες, παράγοντας μηδενικά απόβλητα και σχεδόν μηδενικές ανθρακούχες εκπομπές [Βραβείο NEB 2023].
- ❖ **NEBourhoods:** αναζωογονεί μια συνοικία της δεκαετίας του 1970 στο Μόναχο με τη δημιουργία χώρων μεικτής χρήσης, ισχυρότερων δεσμών με την κοινότητα και ενεργειακών λύσεων, όπως ηλιακές συστοιχίες/σκίαση [πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»].
- ❖ **Panelka 2.0 (TEPLO):** στηρίζει την ανάκαμψη της Ουκρανίας μέσω της κυκλικής ανακαίνισης με ανακυκλωμένα υλικά και υλικά βιολογικής προέλευσης, ενεργειακά αποδοτικές λύσεις και ενδυνάμωση των κοινοτήτων [LIFE].

TOVA ©GregoriCivera - © NEBbourhoods - © TEPL0

2.1 Ενίσχυση της κυκλικότητας, της βιωσιμότητας και της καινοτομίας στο δομημένο περιβάλλον

2.1.1 Προώθηση καινοτόμων και βιώσιμων λύσεων

Για τη στήριξη της μετάβασης του οικοσυστήματος των κατασκευών σε κυκλικές λύσεις χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και βιολογικής βάσης, τα έργα του NEB έχουν πειραματιστεί τα τελευταία χρόνια με **καινοτόμες λύσεις για τους τομείς των κατασκευών**, όπως η δομοστοιχειωτή κατασκευή, ο αποδοτικός ως προς την ενέργεια και το νερό σχεδιασμός, καθώς και τα ανακυκλωμένα και καινοτόμα υλικά και τα υλικά βιολογικής προέλευσης. Στο πλαίσιο του NEB έχουν διερευνηθεί και δοκιμαστεί βιώσιμες κατασκευαστικές τεχνικές, όπως οι αυτοματοποιημένες κατασκευές και οι κατασκευές ρομποτικής, η εκτύπωση 3D, η αποθήκευση βιογενούς άνθρακα σε κτίρια, οι εφαρμογές TN για τον σχεδιασμό, καθώς και η κατασκευή εκτός εργοταξίου και η δομοστοιχειωτή κατασκευή, οι οποίες συχνά παράγονται από MME.

Για την ενίσχυση της οικονομικής ανθεκτικότητας και την εφαρμογή της μετασχηματιστικής συμφωνίας για καθαρή βιομηχανία, το NEB θα **ενισχύσει τις ευκαιρίες που παρέχουν η κυκλική οικονομία και η βιοοικονομία**, θα τονώσει τις αγορές καινοτόμων υλικών και κατασκευαστικών μεθόδων, θα αξιοποιήσει τα πλεονεκτήματα βιώσιμων και οικονομικά

⁵ COM(2025) 960 final.

προσιτών λύσεων ενέργειας, νερού και κινητικότητας, καθώς και των ψηφιακών τεχνολογιών, των δεδομένων και της αξιόπιστης ΤΝ. Το NEB θα προωθήσει **την έρευνα, την κλιμάκωση και την ενσωμάτωση καινοτόμων λύσεων αποδοτικής χρήσης των πόρων**, θα στηρίξει τις επιχειρήσεις στην ανάπτυξη πρωτοτύπων για νέες οικονομικά αποδοτικές προσεγγίσεις που μπορούν να κλιμακωθούν, και θα στηρίξει νέα και ευρέως διαδεδομένα πρότυπα για απανθρακοποιημένο, κυκλικό και θετικό για τη φύση σχεδιασμό. Θα στηρίξει επίσης **τις κοινότητες ώστε να λειτουργήσουν ως κόμβοι καινοτομιών** και λύσεων από τη βάση προς την κορυφή για την καθαρή μετάβαση, οι οποίες θα είναι προσαρμοσμένες στις τοπικές ανάγκες και ικανότητες. Δίνοντας προτεραιότητα στην καινοτομία, τις δεξιότητες και τη βιομηχανική ανταγωνιστικότητα, το NEB θα συμβάλει στη διασφάλιση της ηγετικής θέσης της Ευρώπης παγκοσμίως όσον αφορά τη δημιουργία βιώσιμων και οικονομικά προσιτών λύσεων υψηλής ποιότητας.

Η δημόσια χρηματοδότηση από μόνη της δεν θα είναι επαρκής για την υλοποίηση του μετασχηματισμού. Τα έργα του NEB αποδεικνύουν ότι οι ολοκληρωμένες λύσεις είναι ασφαλείς για επενδύσεις διότι κερδίζουν την αποδοχή των πολιτών και τη συμμετοχή των τελικών χρηστών, με αποτέλεσμα τη δημιουργία ελκυστικών περιβαλλόντων και δυναμικών τοπικών οικονομιών. Μέσα όπως το InvestEU θα μπορούσαν να συμβάλουν στην κινητοποίηση πρόσθετων ιδιωτικών επενδύσεων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (στο εξής: ΕΤΕπ), ανέπτυξε **επενδυτικές κατευθυντήριες γραμμές για το NEB⁶** με σκοπό να παράσχει στους επενδυτές και τους φορείς υλοποίησης έργων ορθές πρακτικές και εγγυήσεις ποιότητας για την τόνωση των επενδύσεων κοινωνικού αντίκτυπου που μετασχηματίζουν κτίρια, δημόσιους χώρους και γειτονιές σύμφωνα με τις αξίες του NEB. Με βάση τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές, η Επιτροπή —μέσω της Ακαδημίας NEB— θα εντείνει τη δράση και θα διευκολύνει **την αντιστοίχιση μεταξύ των ιδεών του NEB και των πηγών χρηματοδότησης**, συμπεριλαμβανομένων καινοτόμων μοντέλων χρηματοδότησης.

Συνδυάζοντας την καινοτομία, τη δημιουργία επιχειρήσεων και την κατάρτιση, το **Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Τεχνολογίας και Καινοτομίας** (στο εξής: ΕΙΤ) και οι **κοινότητες γνώσης και καινοτομίας** (ΚΓΚ) του βρίσκονται στην κατάλληλη θέση για να στηρίξουν τον μετασχηματιστικό και διεπιστημονικό χαρακτήρα του NEB. Ειδικότερα, αποσκοπούν στη **στήριξη επιχειρηματιών και ΜΜΕ** σε τομείς που σχετίζονται με το NEB —όπως οι κατασκευές, ο σχεδιασμός, η μόδα, η βιοτεχνία, ο αγροδιατροφικός τομέας, η μεταποίηση, η ενέργεια και η κινητικότητα— ώστε να μεταφέρουν τις ιδέες τους στην αγορά.

Η Επιτροπή:

- **Θα αναπτύξει το σήμα NEB για την επιβράβευση έργων και πρακτικών NEB** και θα αυξήσει την προβολή τους σε δυνητικούς φορείς υλοποίησης και επενδυτές.
- **Θα χρηματοδοτήσει την ανάπτυξη έργων επίδειξης NEB για καινοτόμες λύσεις**, όπως η χρήση του κάθετου χώρου, η μαζική προσαρμογή κατασκευαστικών στοιχείων για δομοστοιχειωτές κατασκευές εκτός εργοταξίου, οι κοινωνικές υποδομές σε γειτονιές, οι διαγενεακές γειτονιές ή η αντιμετώπιση της αστεγίας.
- Θα ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να αναπτύξουν, μέσω της πολιτικής συνοχής, **έναν φάρο NEB σε κάθε κράτος μέλος**.
- **Θα στηρίξει τους επιχειρηματίες και τις ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται σε τομείς που σχετίζονται με το NEB, ιδίως μέσω του ΕΙΤ**, βοηθώντας τους να αποκτήσουν

⁶ NEB Investment Guidelines (Επενδυτικές κατευθυντήριες γραμμές του NEB) — Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους — Ευρωπαϊκή Ένωση.

πρόσβαση σε χρηματοδότηση για την εμπορευματοποίηση και την κλιμάκωση νέων λύσεων.

- Μέσω της συνιστώσας του μηχανισμού NEB για την ανάπτυξη, **θα στηρίξει τους τομείς που σχετίζονται με το NEB** —κατασκευές, σχεδιασμός, μόδα, βιοτεχνία, αγροδιατροφικός τομέας, μεταποίηση, ενέργεια, κινητικότητα— για την ανάπτυξη και την κλιμάκωση καινοτόμων μεθόδων, διαδικασιών και πρακτικών του NEB που συνδυάζουν τη βιωσιμότητα, την ένταξη και την ποιότητα.
- **Θα δώσει το παράδειγμα** εφαρμόζοντας την προσέγγιση του NEB στην κατασκευή ή την ανακαίνιση κτιρίων της Επιτροπής, αντλώντας έμπνευση από το παράδειγμα του μελλοντικού κτιρίου καθαρής θετικής ενέργειας του JRC στη Σεβίλλη και του φόρουμ πολιτών του JRC στο Geel, και προωθώντας την προσέγγιση αυτήν σε άλλα ενωσιακά, εθνικά και τοπικά όργανα.

Το μελλοντικό κτίριο του JRC στη Σεβίλλη, το οποίο θα κατασκευαστεί σύμφωνα με τις αξίες και τις αρχές του NEB — © Playtime

2.1.2 Συμπεριληπτικός, βιώσιμος και με γνώμονα την ποιότητα μετασχηματισμός των γειτονιών

Οι τοπικές κοινότητες και οι γειτονιές είναι όλο και περισσότερο εκτεθειμένες στην **κλιματική αλλαγή, την απώλεια βιοποικιλότητας, τη λειψυδρία και σε ανθρωπογενείς κινδύνους** όπως οι ξηρασίες, οι δασικές πυρκαγιές, οι πλημμύρες και η λειψυδρία, και παραμένουν εκτεθειμένες στη ρύπανση, μεταξύ άλλων από τη θέρμανση που παράγει ρύπους⁷, στοιχεία που υπονομεύουν την οικονομική ασφάλεια, επιδεινώνουν τις κοινωνικές ανισότητες και τις ανισότητες στον τομέα της υγείας⁸ και θέτουν σε κίνδυνο τον ευρωπαϊκό τρόπο ζωής. Είναι επιτακτική η ανάγκη εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και της συμφωνίας για καθαρή βιομηχανία στην πράξη μέσω της δίκαιης μετάβασης. Η εφαρμογή αυτή συνεπάγεται την παροχή οικονομικά προσιτών λύσεων σε όλους τους πολίτες και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της ετοιμότητας των γειτονιών για την αντιμετώπιση κρίσεων, με παράλληλο σεβασμό της πολιτιστικής πολυμορφίας και της τοπικής κληρονομιάς της Ευρώπης.

Το NEB θα **προωθήσει τοποκεντρικούς μετασχηματισμούς που ενισχύουν την ετοιμότητα των ανθρώπων και των κοινοτήτων** έναντι κινδύνων που σχετίζονται με το κλίμα και

⁷ Βλ. EEA 2025:EU Heating and Cooling Systems Drive Air Pollution, Urgent Action Needed (Τα συστήματα θέρμανσης και ψύξης της ΕΕ προκαλούν ατμοσφαιρική ρύπανση, απαιτείται επείγουσα δράση).

⁸ Βλ. τον Ευρωπαϊκό Άτλαντα Περιβάλλοντος και Υγείας.

φυσικών καταστροφών, σύμφωνα με τη στρατηγική της ΕΕ για την Ένωση Ετοιμότητας⁹, και θα καταργήσει σταδιακά την εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα μέσω της βιώσιμης και αποδοτικής κινητικότητας και παραγωγής και κατανάλωσης ενέργειας στο απόθεμα κατοικιών μας. Η Επιτροπή στηρίζει ήδη την ενδυνάμωση των πολιτών για έργα ανακαίνισης και προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, π.χ. μέσω των αποστολών της ΕΕ για κλιματικά ουδέτερες και έξυπνες πόλεις και για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, καθώς και μέσω της πρωτοβουλίας για ανακαίνιση με πρωτοβουλία των πολιτών¹⁰. Ο πειραματισμός και οι από κοινού σχεδιασμένες λύσεις στο πλαίσιο του NEB μπορούν να καταδείξουν την αποτελεσματικότητα του **χωροταξικού σχεδιασμού που ενσωματώνει λύσεις χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, οι οποίες είναι αποδοτικές ως προς τη χρήση των υδάτων, ανθεκτικές όσον αφορά τα ύδατα και βασισμένες στη φύση, καθώς και την κοινωνική καινοτομία**, αυξάνοντας με τον τρόπο αυτόν την ασφάλεια, την υγεία και την ανθεκτικότητα των κοινοτήτων.

Η ανακαίνιση ή η αναδιαμόρφωση κτιρίων¹¹, ιδίως όταν συνδυάζεται με κοινωνικές πρακτικές όπως η μεικτή χρήση, η ανταλλαγή διαμερισμάτων ή η διαγενεακή διαβίωση, **μπορεί να συμβάλει στην παροχή οικονομικά προσιτής και βιώσιμης στέγασης για όλους**, επιβραδύνοντας την άτακτη αστική εξάπλωση και τη σφράγιση του εδάφους, προωθώντας την κοινωνική συνοχή και αποδοχή και προστατεύοντας παράλληλα την πολιτιστική μας κληρονομιά. Το NEB θα αξιοποιήσει το δυναμικό του κενού και υποχρησιμοποιούμενου δομημένου περιβάλλοντος, **δίνοντας προτεραιότητα στην καλύτερη χρήση των υφιστάμενων κτιρίων** έναντι της κατεδάφισης και των νέων κατασκευών, και θα συμβάλει στο **πilotικό έργο του εργαλείου συντονισμού της ανταγωνιστικότητας** για τις βιομηχανοποιημένες κατασκευαστικές εργασίες. Οι δημόσιες συμβάσεις, υποστηριζόμενες από διαφανή κριτήρια, μπορούν επίσης να αποτελέσουν σημαντικό καταλύτη για την υιοθέτηση βιώσιμων πρακτικών και προϊόντων για τις γειτονιές.

Η Επιτροπή:

- Θα στηρίζει τις κοινότητες στις προσπάθειές τους να ενισχύσουν την **ανθεκτικότητα σε φυσικές καταστροφές, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης και της ετοιμότητας έναντι κρίσεων, καθώς και την αποκατάσταση και την ανοικοδόμηση μετά από καταστροφές**, με τη χρηματοδότηση ολοκληρωμένων πρωτοβουλιών από τη βάση προς την κορυφή, όπως καινοτόμες λύσεις που βασίζονται στη φύση, είναι αποδοτικές ως προς τη χρήση των υδάτων και έχουν ως γνώμονα τον πολιτισμό.
- Θα εξασφαλίσει την ανάπτυξη ικανοτήτων, τη δημιουργία εργαλείων και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών για την **προσαρμογή των κτιρίων σε φυσικές καταστροφές, συμπεριλαμβανομένων των πλημμυρών¹², για τον μετριασμό του κινδύνου δασικών πυρκαγιών¹³, την αποκατάσταση των αστικών**

⁹ Βλ. στρατηγική για την Ένωση Ετοιμότητας [JOIN(2025) 130 final].

¹⁰ Home — Citizen-led renovation (Αρχική σελίδα — Ανακαίνιση με πρωτοβουλία των πολιτών) — Ευρωπαϊκή Επιτροπή

¹¹ Η «αναδιαμόρφωση» περιλαμβάνει αλλαγές του σχεδίου διαμόρφωσης του χώρου ή αλλαγή της λειτουργίας σε νέα χρήση, οι οποίες συνήθως δεν καλύπτονται από την ανακαίνιση, σύμφωνα με τα πρότυπα που έχουν καθοριστεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (CEN).

¹² Βλ. EU-level technical guidance on adapting buildings to climate change (Τεχνική καθοδήγηση σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με την προσαρμογή των κτιρίων στην κλιματική αλλαγή).

¹³ Η Επιτροπή θα παρουσιάσει μια ευρωπαϊκή στρατηγική για την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών στις αρχές του 2026.

οικοσυστημάτων¹⁴, καθώς και για την ολοκληρωμένη αξιολόγηση κινδύνων και απειλών.

- Θα προωθήσει την **ανάλυση που βασίζεται στην TN**, ώστε να διευκολυνθεί η λήψη αποφάσεων βάσει δεδομένων για την πρόβλεψη των προκλήσεων και την από κοινού ανάπτυξη εξυπνότερου χωροταξικού σχεδιασμού¹⁵, θα αξιοποιήσει τα τοπικά ψηφιακά δίδυμα για την ανασυγκρότηση και θα παράσχει στις αρχές εργαλεία που βασίζονται στην TN για τη διαφανή διαχείριση κατασκευαστικών έργων¹⁶.
- Θα στηρίξει τη **βιωσιμότητα και την αποδοτικότητα του δομημένου περιβάλλοντος** με την παροχή κοινής μεθοδολογίας¹⁷ και αποδεικτικών στοιχείων για την απανθρακοποίηση των κτιρίων και καθοδήγησης για την απόδοση προτεραιότητας στην αποδοτική χρήση του δομημένου περιβάλλοντος¹⁸.
- Θα προωθήσει διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που διευκολύνουν τις βιώσιμες, συμπεριληπτικές και με γνώμονα την ποιότητα λύσεις, ιδίως μέσω του προγράμματος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας (ΕΣΚ) για τις δημόσιες συμβάσεις καινοτομίας, και θα επιδιώξει την προώθηση της προμήθειας βιώσιμων λύσεων μέσω της επικείμενης αναθεώρησης της οδηγίας για τις δημόσιες συμβάσεις.
- Θα χρηματοδοτήσει μέσω της συνιστώσας E&K του μηχανισμού NEB την **έρευνα και την καινοτομία για την αναζωογόνηση των γειτονιών** μέσω του σχεδιασμού υπέρ της βιωσιμότητας και της ένταξης.

2.2 Ενδυνάμωση των πολιτών μέσω συμμετοχικών διαδικασιών για την οικοδόμηση δημοκρατικών, συμπεριληπτικών και ανθεκτικών γειτονιών

Η συμμετοχή αποτελεί βασική αρχή του NEB. Όπως ορίζεται στην Πυξίδα του NEB¹⁹, η συμμετοχή αφορά τον βαθμό στον οποίο οι κοινότητες που επηρεάζονται από ένα έργο συμμετέχουν στον σχεδιασμό, στη λήψη αποφάσεων, στην υλοποίηση και στην επικύρωση του έργου. Η **ανθεκτικότητα των γειτονιών της Ευρώπης εξαρτάται τελικά από την ικανότητά τους να εξασφαλίζουν τη συμμετοχή των κοινοτήτων τους** και να εξυπηρετούν όλους τους πολίτες. Οι διεπιστημονικές προσεγγίσεις και οι τεκμηριωμένες μεθοδολογίες σχεδιασμού που συνδυάζουν εμπειρογνωσία από ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων μερών και επιστημονικών κλάδων δεν είναι μόνο πιο αντιπροσωπευτικές και συνεπείς με τις ανάγκες των πολιτών, αλλά **οικοδομούν επίσης εμπιστοσύνη και ασφάλεια δικαίου για τους φορείς υλοποίησης έργων, αυξάνουν την αποδοχή και ενισχύουν τον κοινωνικό ιστό**. Οι συμπεριληπτικοί δημόσιοι χώροι μπορούν επίσης να διαδραματίσουν καίριο ρόλο στη διευκόλυνση των κοινωνικών συνδέσεων, στην προώθηση της ισότητας εν γένει, της ισότητας

¹⁴ Βλ. άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1991 για την αποκατάσταση της φύσης.

¹⁵ <https://interoperable-europe.ec.europa.eu/collection/ldttoolbox>.

¹⁶ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/digital-twin-reconstruction-ukraine>.

¹⁷ Βλέπε ενωσιακό πλαίσιο για τον υπολογισμό σε εθνικό επίπεδο του δυναμικού υπερθέρμανσης του πλανήτη καθ' όλο τον κύκλο ζωής: Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός της Επιτροπής για την τροποποίηση του παραρτήματος III της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1275 [C(2025) 8723 — PE/2025/8966].

¹⁸ Με βάση μελέτες της Επιτροπής: [Conversion of offices into affordable housing](#) (Μετατροπή γραφείων σε οικονομικά προσιτή στέγαση), [Sufficiency in the built sector](#) (Επάρκεια στον κατασκευαστικό τομέα) και αποδοτικότερη χρήση του κτιριακού δυναμικού (αποτελέσματα στα μέσα του 2027).

¹⁹ [Use the Compass \(Χρήση της Πυξίδας\)](#) — Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους — Ευρωπαϊκή Ένωση

των φύλων και της δικαιοσύνης μεταξύ των γενεών, στη δημιουργία του αισθήματος του ανήκειν και, τελικά, στην προώθηση της δημοκρατίας σε επίπεδο βάσης²⁰.

Ορθές πρακτικές του NEB για την ενίσχυση της τοπικής δημοκρατίας και τη σύνδεση των κοινοτήτων

- ❖ **NEB-STAR:** δημιουργεί μοντέλα διακυβέρνησης και χρηματοδότησης για την επαναχρησιμοποίηση κτιρίων, την πρόληψη του αστικού εξευγενισμού και τον εκδημοκρατισμό της αστικής ανάπτυξης [πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»].
- ❖ **SOFTacademy:** ανακαινίζει προκατασκευασμένες πολυκατοικίες της σοβιετικής εποχής στο Ταλίν με μια ολιστική προσέγγιση σε επίπεδο γειτονιάς [ETΠΑ]
- ❖ **Activating Spaces with neuroDiverse Publics:** βοηθά τις δημόσιες αρχές στη Βαρκελώνη να βελτιώσουν τις παιδικές χαρές και τους δημόσιους χώρους για παιδιά με αυτισμό [κοινότητα του EIT για το NEB].

© NEB STAR — SOFTacademy © SvenZacek — © ASDpublics

Η Επιτροπή προτίθεται να **αξιοποιήσει το μετασχηματιστικό δυναμικό του NEB για να στηρίξει την τοπική δημοκρατία**, να καταπολεμήσει την αυξανόμενη πόλωση στις κοινωνίες μας και να ενδυναμώσει τις κοινότητες, καθώς και τις τοπικές συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Το NEB αποσκοπεί στην ενίσχυση των ικανοτήτων των δημόσιων αρχών και των ενδιαφερόμενων μερών να **ενσωματώνουν πραγματικές συμμετοχικές και διεπιστημονικές πρακτικές στις διαδικασίες σχεδιασμού και λήψης αποφάσεων** για τα έργα τοπικής ανάπτυξης, παρέχοντας με τον τρόπο αυτόν στους πολίτες τη δυνατότητα να συνδημιουργούν τις μελλοντικές γειτονιές τους ώστε να είναι προσαρμοσμένες στις τοπικές ανάγκες. Θα στηρίξει τον **τοπικό μετασχηματισμό με τη χρήση πειραματισμού, μεταξύ άλλων με εργαλεία ψηφιακής και εικονικής πραγματικότητας**, ώστε οι πολίτες και οι επαγγελματίες να σχεδιάζουν από κοινού, να δημιουργούν από κοινού και να διαχειρίζονται από κοινού συμπεριληπτικά, αισθητικά άρτια και βιώσιμα περιβάλλοντα διαβίωσης.

Το NEB αναπτύσσει και παρέχει καινοτόμα εργαλεία για τη **στήριξη δημοκρατικών συμμετοχικών διαδικασιών σε τοπικό επίπεδο**, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτόν στην υλοποίηση των στόχων της Ευρωπαϊκής Ασπίδας Δημοκρατίας²¹ επιτόπου. Λειτουργεί ως **καταλύτης για την ενδυνάμωση των πολιτών στον τοπικό μετασχηματισμό**, μεταξύ άλλων σε πρώην βιομηχανικές και εγκαταλελειμμένες περιοχές εξόρυξης και σε μειονεκτούσες προαστιακές περιοχές. Η **Πυξίδα του NEB και η εργαλειοθήκη του NEB²²** βοηθούν τους

²⁰ Όπως επισημαίνεται στο [JRC Science for Policy Brief on Public Spaces](#) (Έκθεση επιστημονικών στοιχείων του JRC για τη χάραξη πολιτικής σχετικά με τους δημόσιους χώρους).

²¹ [EUR-Lex - 52025JC0791 - EN - EUR-Lex](#).

²² [NEB Toolbox \(Εργαλειοθήκη του NEB\)](#).

πολίτες και τις κοινότητες να διαμορφώσουν το δικό τους περιβάλλον διαβίωσης μέσω μιας σταδιακής προσέγγισης για τη συμμετοχή, τη συνδημιουργία και τη δέσμευση. Τα **23 εμβληματικά έργα επίδειξης του NEB²³** έχουν αναζωογονήσει περισσότερες από 90 γειτονιές μαζί με τους κατοίκους τους και έχουν αναπτύξει εργαλεία για τον εκδημοκρατισμό του πολεοδομικού σχεδιασμού.

Η Επιτροπή:

- Θα επεκτείνει τον δημοκρατικό σχεδιασμό και την κοινή ανάληψη ευθύνης από τους πολίτες στις διαδικασίες αστικής και αγροτικής ανάπτυξης με τη χρήση ψηφιακών πλατφορμών, εικονικής πραγματικότητας και εμβυθιστικών ψηφιακών περιβαλλόντων μέσω των τοπικών ψηφιακών δίδυμων και του CitiVERSE²⁴.
- Θα δρομολογήσει την έκδοση του βραβείου «NEB Boost for Small Municipalities» (Ενίσχυση του NEB για τους μικρούς δήμους) του 2026 για την επιβράβευση βασικών τοπικών παραγόντων για τη συμβολή τους στην οικοδόμηση συμπεριληπτικών και βιώσιμων κοινωνιών.
- Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ασπίδας Δημοκρατίας και συμβάλλοντας στη μελλοντική στρατηγική της ΕΕ για τη δικαιοσύνη μεταξύ των γενεών, θα στηρίξει την τοπική δημοκρατία μέσω καινοτόμων προσεγγίσεων όσον αφορά τη συμμετοχή των κοινοτήτων, τις διαγενεακές συνδέσεις και τους συμπεριληπτικούς δημόσιους χώρους.
- Θα στηρίξει τις δημόσιες αρχές στον σχεδιασμό και την εφαρμογή συμμετοχικών διαδικασιών στον μετασχηματισμό των γειτονιών, αντλώντας έμπνευση από το κέντρο ικανοτήτων της ΕΕ για τη συμμετοχική και διαβουλευτική δημοκρατία²⁵ όσον αφορά τις ομάδες Ευρωπαίων πολιτών και την πλατφόρμα συμμετοχής των πολιτών²⁶.

2.3 Αξιοποίηση της μετασχηματιστικής δύναμης της εκπαίδευσης, των τεχνών και του πολιτισμού με σκοπό την τόνωση της δημιουργικότητας και της καινοτομίας για τον μετασχηματισμό σε τοπικό επίπεδο

Ο πολιτισμός και οι τέχνες αποτελούν βασικό χαρακτηριστικό της ευημερίας των ατόμων και των κοινοτήτων και έχουν τη δύναμη να απελευθερώνουν τη δημιουργικότητα και την καινοτομία. Βρίσκονται στον πυρήνα δομών που προορίζονται για τους πολίτες οι οποίες προάγουν την ενσυναίσθηση, την ανεκτικότητα, τη δικαιοσύνη μεταξύ των γενεών και την κοινωνική συνοχή.

Ο χωροταξικός σχεδιασμός και η αρχιτεκτονική αποτελούν ουσιαστικό μέρος μιας πραγματικά διεπιστημονικής απάντησης στις κοινωνικές απαιτήσεις και τις περιβαλλοντικές προκλήσεις.

Η ποιότητα του σχεδιασμού αποτελεί μαγνήτη αποδοχής και χρηματοδότησης. Οι σχεδιαστές, οι αρχιτέκτονες και οι καλλιτέχνες που ενσωματώνουν τη βιωσιμότητα, την ένταξη και την ποιότητα στα έργα τους απελευθερώνουν τόσο τη χρηματοδοτική στήριξη όσο και την αποδοχή από την κοινότητα, καθώς τελικά παράγουν δημιουργικές, ουσιαστικές και

²³ Έργα που προέκυψαν από την πρώτη δέσμη προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για το NEB κατά την περίοδο 2021-2022 στο πλαίσιο διαφόρων χρηματοδοτικών προγραμμάτων της ΕΕ.

²⁴ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/el/factpages/citiverse>.

²⁵ Συμμετοχική δημοκρατία.

²⁶ Πλατφόρμα συμμετοχής των πολιτών - Πλατφόρμα συμμετοχής των πολιτών.

βιώσιμες λύσεις που είναι οικονομικά προσιτές, οικονομικά αποδοτικές και λειτουργούν ως ορόσημα του τοπικού πολιτισμού και της τοπικής ιστορίας. Όπως αναγνωρίζεται στην Πυξίδα Πολιτισμού για την Ευρώπη²⁷, το NEB αποτελεί σημαντική πρωτοβουλία για την προώθηση μιας **κοινής νοοτροπίας στην αρχιτεκτονική και στον σχεδιασμό και για την επένδυση σε ένα περιβάλλον διαβίωσης υψηλής ποιότητας** για όλους.

Ορθές πρακτικές του NEB που καταδεικνύουν τη δύναμη των τεχνών, του πολιτισμού, της εκπαίδευσης και της έρευνας

- ❖ **Bauhaus of the Seas Sails:** κινητοποιεί καλλιτέχνιδες και καλλιτέχνες για να αναδείξουν την αξία των ωκεανών και συνδέει παράκτιες και ενδοχώριες κοινότητες μέσω πολιτιστικών χώρων [πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»].
- ❖ **Bauhaus4EU:** συμμαχία ευρωπαϊκών πανεπιστημίων που προωθεί τον περιφερειακό μετασχηματισμό του NEB μέσω της ανανέωσης πανεπιστημιούπολεων, ζωντανών εργαστηρίων και διεπιστημονικών προγραμμάτων σπουδών [Erasmus+].
- ❖ **Cultuur&Campus:** ανακαινίζει ένα κτίριο πολιτιστικής κληρονομιάς στο Ρότερνταμ σε πολυλειτουργικό κόμβο μάθησης, χρησιμοποιώντας καλλιτεχνικά εργαλεία για να εξασφαλίσει τη συμμετοχή των κατοίκων και να αποτυπώσει ιστορίες [πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»].

© Bauhaus of The Sea Sails — © Bauhaus4EU — © Cultuur&Campus

Η εκπαίδευση και ο πολιτισμός διαδραματίζουν καίριο ρόλο όσον αφορά την ευαισθητοποίηση σχετικά με τα οφέλη των ολιστικών και διερευνητικών προσεγγίσεων σε συνδυασμό με τεκμηριωμένες μεθοδολογίες σχεδιασμού. Η Επιτροπή θα προωθήσει τις **αξίες του NEB στα σχολεία** σε ολόκληρη την Ευρώπη μέσω της συμμαχίας Education4Climate (Η εκπαίδευση για το κλίμα)²⁸ και του έργου της σχετικά με τα σχολικά μαθησιακά περιβάλλοντα για τη βιωσιμότητα²⁹.

Η Επιτροπή θα στηρίξει επίσης δράσεις για την κατάργηση των στεγανών μεταξύ της τέχνης, της επιστήμης και της βιομηχανίας, καθώς τα έργα του NEB καταδεικνύουν ότι η **ενσωμάτωση καλλιτεχνών σε τεχνολογικά και επιστημονικά περιβάλλοντα και αντιστρόφως μπορεί να** δημιουργήσει συνεργασίες που οδηγούν σε αλλαγή παραδείγματος και παράγουν καινοτομία και συγκεκριμένα αποτελέσματα. Σε συνέργεια με τις δράσεις που ανακοινώθηκαν στο πλαίσιο της Πυξίδας Πολιτισμού για την Ευρώπη, το NEB θα προωθήσει την **αλληλεπίδραση των επαγγελματιών του πολιτιστικού τομέα, των καλλιτεχνών και**

²⁷ EUR-Lex - 52025DC0785 - EN - EUR-Lex.

²⁸ <https://education-for-climate.ec.europa.eu/community/>

²⁹ Greening schools: New report on school learning environments for sustainability (Οικολογικός προσανατολισμός των σχολείων: Νέα έκθεση σχετικά με τα σχολικά μαθησιακά περιβάλλοντα για τη βιωσιμότητα) | Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα Σχολικής Εκπαίδευσης.

των ακαδημαϊκών με παράγοντες της βιομηχανίας και των κατασκευών για την παροχή νέων προοπτικών, τον οραματισμό εναλλακτικών μελλοντικών καταστάσεων και την από κοινού δημιουργία καινοτόμων και μακρόπνοων λύσεων για την ανάπλαση των γειτονιών.

Σύμφωνα με τα **συμπεράσματα του Συμβουλίου του 2021** «σχετικά με τον πολιτισμό, την αρχιτεκτονική υψηλής ποιότητας και το δομημένο περιβάλλον ως βασικά στοιχεία της πρωτοβουλίας για το νέο ευρωπαϊκό Μπάουχαους»³⁰, η Επιτροπή προωθεί μια συμμετοχική προσέγγιση του δομημένου περιβάλλοντος με γνώμονα τον πολιτισμό, την τεκμηρίωση και την ποιότητα, ιδίως στηρίζοντας την υιοθέτηση του **συστήματος ποιότητας Davos Baukultur**³¹ και των συστάσεων της ομάδας εμπειρογνομόνων των κρατών μελών σχετικά με την αρχιτεκτονική υψηλής ποιότητας και το δομημένο περιβάλλον για όλους³².

Η Επιτροπή και οι εταίροι της:

- Θα υποβάλουν πρόταση στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την **ενίσχυση των πολιτιστικών πρωτευουσών της Ευρώπης** κατά τρόπο που δημιουργεί συνέργειες με τις αξίες και τις αρχές του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους.
- Θα δημιουργήσουν ένα **εργαστήριο του NEB για τους ωκεανούς για την προώθηση συνεργασιών στο θαλάσσιο περιβάλλον** και τη συμβολή στην πρωτοβουλία της ΕΕ για την παρατήρηση των ωκεανών³³.
- Θα ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των νέων στη διατήρηση της ευρωπαϊκής κληρονομιάς, καθώς και στην αστική και αγροτική ανάπλαση μέσω της **διαδρομής του NEB στο πλαίσιο του DiscoverEU**.
- Θα στηρίξουν τα προγράμματα **φιλοξενίας καλλιτεχνών του NEB** μέσω της πρωτοβουλίας «Ο πολιτισμός κινεί την Ευρώπη».

3. ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗΣ

3.1 Η κοινότητα του NEB και η συμμετοχή σε επίπεδο βάσης

Το NEB αναπτύσσεται χάρη στην πρωτοβουλία της **κοινότητάς του που αποτελείται από σχεδόν 2 000 δημόσια και ιδιωτικά μέλη**, στα οποία περιλαμβάνονται από τοπικοί έως διεθνείς οργανισμοί σε ολόκληρη την Ευρώπη και πέραν αυτής και καλύπτουν διάφορους τομείς, όπως ο πολιτισμός, η εκπαίδευση, η αρχιτεκτονική, η κληρονομιά, η δασοκομία, οι κατασκευές, η στέγαση και η μόδα, και προσεγγίζουν εκατομμύρια πολίτες και επιχειρήσεις μέσω του φεστιβάλ του NEB και των βραβείων του NEB.

Ενώ η Επιτροπή μπορεί να αναλάβει τις δράσεις που της αναλογούν, αυτές είναι μόνο ένα κομμάτι του παζλ. **Η κοινότητα του NEB έχει αναλάβει ενεργά δράσεις:** από τα τοπικά συστήματα χρηματοδότησης έως τα οικοδομικά πρότυπα που ευθυγραμμίζονται με το NEB, καθώς και τα μεταπτυχιακά και διδακτορικά προγράμματα του NEB. Έχει λειτουργήσει ως πραγματική κινητήρια δύναμη της πρωτοβουλίας και πολλαπλασιαστής της χρηματοδότησης και της στήριξης της ΕΕ, καθιστώντας δυνατή την αναπαραγωγή και την κλιμάκωση λύσεων που έχουν δοκιμαστεί στο πλαίσιο του NEB.

Η ανταλλαγή γνώσεων και βέλτιστων πρακτικών αποτελεί εξαιρετικά σημαντικό στοιχείο, ιδίως όταν απαιτείται περαιτέρω μετασχηματισμός και επιτάχυνση, συχνά για την

³⁰ 2021/C 501 I/03.

³¹ Σύστημα ποιότητας Davos Baukultur

³² Αρχική σελίδα — Towards a shared culture of architecture (Πορεία προς μια κοινή νοοτροπία αρχιτεκτονικής) — EAC

³³ Εμβληματική δράση που ανακοινώθηκε στο ευρωπαϊκό σύμφωνο για τους ωκεανούς.

υλοποίηση σε τοπικό επίπεδο. Το NEB θα δρομολογήσει **πilotικό έργο για τις πόλεις με σκοπό την ανταλλαγή λύσεων σχετικά με την ανθεκτικότητα του δομημένου περιβάλλοντος** στην κλιματική αλλαγή και στις φυσικές καταστροφές. Η κοινότητα του NEB θα φέρει σε επαφή ενδιαφερόμενα μέρη για τη συνδημιουργία, τη δημιουργία πρωτοτύπων και τη δοκιμή εργαλείων και λύσεων μετασχηματισμού, ιδίως μέσω των **καινοτόμων εργαστηρίων** της. Τα εργαστήρια του NEB φιλοξενούν επί του παρόντος οκτώ έργα που καλύπτουν ευρύ φάσμα θεμάτων —από τις δημόσιες υποδομές στην Ουκρανία³⁴, την πράσινη μετάβαση στην περιοχή του Δούναβη³⁵ έως τον διευρωπαϊκό εκσυγχρονισμό³⁶— ενώ δημιουργούνται νέα εργαστήρια, ιδίως για την παροχή λύσεων σχετικά με την οικονομικά προσιτή στέγαση.

Με βάση την εμπειρία αυτήν, η Επιτροπή αποσκοπεί στην **επέκταση και τη διαφοροποίηση της κοινότητας του NEB**, στην προσέλκυση νέων μελών από διάφορους τομείς, ομάδες και τομείς πολιτικής, στην αύξηση της συμμετοχής και στην ενημέρωση των σχετικών πολιτικών. Η Επιτροπή θα **βελτιστοποιήσει τη χρήση των ψηφιακών εργαλείων για να διευκολύνει τις αλληλεπιδράσεις και τη συνεργασία**, ιδίως σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και για τις συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, καθώς και για να απλουστεύσει και να επιταχύνει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών και τεκμηριωμένων δεδομένων. Θα επιδιώξει συνέργειες και θα μεγιστοποιήσει τη συνεργασία με σχετικές πρωτοβουλίες, ιδίως με την ενσωμάτωση των **αξιών και των αρχών του NEB στο Σύμφωνο των Δημάρχων, στο ευρωπαϊκό σύμφωνο για το κλίμα και στο σύμφωνο οικολογικών πόλεων**.

Η Επιτροπή και η κοινότητα του NEB:

- Θα δημιουργήσουν **ενωσιακό δίκτυο τοπικών πρεσβευτών του NEB**, σε συνεργασία με τα τοπικά κεφάλαια του NEB και, κατά περίπτωση, με τα κέντρα EUROPE DIRECT.
- Θα δημιουργήσουν **εργαστήριο του NEB για την οικονομικά προσιτή στέγαση** με σκοπό τη συλλογή ορθών πρακτικών σχετικά με λύσεις οικονομικά προσιτής στέγασης, το οποίο θα επικεντρωθεί στην κατασκευή εκτός εργοταξίου και την πύκνωση, σε συνέργεια με τη συμμαχία της ΕΕ για τη στέγαση.
- Θα ενισχύσουν τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μέσω του **διετούς φεστιβάλ του NEB**, με έμφαση σε θέματα προτεραιότητας, όπως η στέγαση και η δημοκρατία, και μέσω άλλων σχετικών εκδηλώσεων, όπως η **ευρωπαϊκή νύχτα των ερευνητών**.
- Θα προωθήσουν τα **βραβεία NEB** για την επιβράβευση ορθών πρακτικών και την ευαισθητοποίηση σχετικά με καινοτόμες λύσεις και θα αναπτύξουν **ειδικά βραβεία** για την ανθεκτικότητα των υδάτων (2026) και για καινοτόμα καταλύματα σπουδαστών (2027).
- Θα εξασφαλίσουν στους δήμους και στις περιφέρειες έναν κοινό χώρο για την από κοινού δημιουργία και μάθηση μέσω του **«ταξιδιού πειραματισμού του NEB για τον μετασχηματισμό των περιοχών»**³⁷ και ενός επακόλουθου **πilotικού**

³⁴ Public Infrastructure for Ukraine (Δημόσιες υποδομές για την Ουκρανία) — Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους — Ευρωπαϊκή Ένωση.

³⁵ NEB Lab: New European Bauhaus on the Danube (Εργαστήριο NEB: Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους για τον Δούναβη) — Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους.

³⁶ European Triennial of Modernism (Ευρωπαϊκή Τριετία για τον Εκσυγχρονισμό) (ETOM) — Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους.

³⁷ Preparatory Action (2024-2026) — Innovation for place-based transformation [Προπαρασκευαστική ενέργεια (2024-2026) — Καινοτομία για τοποκεντρικό μετασχηματισμό].

προγράμματος με τις πόλεις σχετικά με την ανθεκτικότητα του δομημένου περιβάλλοντος.

- Θα εξασφαλίσουν συνέργειες και συνεργασία μεταξύ των μελών της κοινότητας του NEB και της μελλοντικής **συμμαχίας της ΕΕ για τη στέγαση**.

3.2 Η Ακαδημία NEB: Γνώση, δεξιότητες, καινοτομία και χρηματοδότηση

Ένα ευρύ φάσμα πανεπιστημίων και κέντρων ικανοτήτων έχουν ήδη αρχίσει να συμβάλλουν ενεργά στο NEB, να προωθούν την έρευνα, να πρωτοστατούν σε νέα μοντέλα εκπαίδευσης και κατάρτισης και να συνδέουν τη γνώση με επιχειρηματικές εφαρμογές. Το 2022 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δρομολόγησε την Ακαδημία NEB³⁸ σχετικά με τις δεξιότητες για βιώσιμες κατασκευές, με σκοπό να φέρει σε επαφή ερευνητές και επαγγελματίες για την επιτάχυνση της αναβάθμισης των δεξιοτήτων και της επανεπιδίκευσης των εργαζομένων στο οικοσύστημα των κατασκευών. Η **Ακαδημία NEB θα αποτελεί στο εξής τη βασική υποδομή** για τη γνώση και την έρευνα, τον ασφαλή πειραματισμό και την καινοτομία, καθώς και την ανάπτυξη δεξιοτήτων, παρέχοντας μια δυναμική σύνδεση για να διασφαλιστεί ότι όλες οι γνώσεις που παράγονται στο πλαίσιο της συνιστώσας Ε&Κ του μηχανισμού NEB διοχετεύονται σε δραστηριότητες απόκτησης δεξιοτήτων, ανάπτυξης ικανοτήτων και εφαρμοσμένης καινοτομίας.

Η Ακαδημία NEB θα αναπτυχθεί με βάση τρεις άξονες:

3.2.1 Ανάπτυξη ικανοτήτων και δεξιοτήτων

Ως πλαίσιο για την κατάρτιση, την ανάπτυξη ικανοτήτων και δεξιοτήτων, η Ακαδημία NEB θα προωθήσει τις συστημικές αλλαγές σε όλους τους τομείς. Θα **μετουσιώσει τις γνώσεις σχετικά με την έρευνα σε πρακτικές δεξιότητες, θα αναπτύξει πλαίσια κατάρτισης και μαθησιακές διαδρομές** για το εργατικό δυναμικό, τις δημόσιες αρχές και τις ΜΜΕ και θα ενισχύσει την παιδαγωγική ποιότητα, τη συνοχή και την πιστοποίηση της κατάρτισης που σχετίζεται με το NEB σε ολόκληρη την Ευρώπη. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στις ΜΜΕ και στους ειδικευμένους εργαζομένους, καθώς αναγνωρίζεται ότι η καθαρή μετάβαση της Ευρώπης εξαρτάται από μια ισχυρή παραγωγική οικονομία και από τη δυνατότητα των μικρότερων φορέων να καινοτομούν και να ανταγωνίζονται. Θα στηρίξει την **αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανεπιδίκευση του εργατικού δυναμικού στο οικοσύστημα των κατασκευών**, ιδίως για τις κατασκευές με λύσεις βιολογικές προέλευσης και που βασίζονται στη φύση, θα αναβαθμίσει το εμπορικό της σήμα για προγράμματα μαθημάτων υψηλής ποιότητας και θα συνδέσει την έρευνα αιχμής με τους επαγγελματίες. Στο πλαίσιο αυτό θα παρασχεθεί στήριξη για προγράμματα μαθητείας και επαγγελματικής κατάρτισης που απευθύνονται στους νέους. Θα προωθήσει επίσης τη χρήση **ψηφιακών εργαλείων για τη βελτιστοποίηση των πόρων, της αποδοτικότητας και της λήψης αποφάσεων βάσει δεδομένων**, σύμφωνα με τους στόχους της ψηφιακής δεκαετίας και με βάση τη διαδικτυακή πύλη της ΕΕ για τις πόλεις ως κοινό σημείο πρόσβασης σε εργαλεία και πρωτοβουλίες της ΕΕ που στηρίζουν τις τοπικές μεταβάσεις.

Στο ευρύτερο πλαίσιο της Ένωσης Δεξιοτήτων, η Ακαδημία NEB θα συμβάλει επίσης στην ανάπτυξη **πληροφοριών για τις δεξιότητες** σε επίπεδο ΕΕ, στηρίζοντας το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο του Κατασκευαστικού Τομέα³⁹, το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής

³⁸ NEB Academy (Ακαδημία NEB) — Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουνχαους — Ευρωπαϊκή Ένωση.

³⁹ European Construction Observatory (Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο του Κατασκευαστικού Τομέα) (ECO).

Εκπαίδευσης⁴⁰, το μελλοντικό ευρωπαϊκό παρατηρητήριο πληροφοριών για τις δεξιότητες και τη σύμπραξη μεγάλης κλίμακας στον κατασκευαστικό τομέα⁴¹. Θα συμβάλει επίσης στην πρωτοβουλία για τη δημιουργία δεξιοτήτων Build Up Skills⁴², η οποία στηρίζει την ενεργειακή ανακαίνιση μέσω εθνικών πλατφορμών δεξιοτήτων σε όλα τα κράτη μέλη.

3.2.2 Γνώση και έρευνα

Το NEB αναδεικνύει **πρακτικά πειράματα σχετικά με τον τοπικό μετασχηματισμό**, παράγοντας αποδεικτικά στοιχεία για τα πολιτιστικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά οφέλη της ανάπλασης και του από κοινού σχεδιασμού γειτονιών. Η επιστημονική κοινότητα έχει επιδείξει έντονο ενδιαφέρον για τη διεξαγωγή έρευνας σχετικά με τις μεθόδους και τον αντίκτυπο της εν λόγω ολοκληρωμένης προσέγγισης, και επί του παρόντος υπάρχει ένα οικοσύστημα διδακτορικών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων που επικεντρώνονται στο NEB, καθώς και επιστημονικές δημοσιεύσεις που προκύπτουν από έργα του NEB, όπως τα εμβληματικά έργα επίδειξης ή η συμμαχία της Ακαδημίας NEB. Ωστόσο, το τοπίο αυτό παραμένει έντονα κατακερματισμένο και, ως εκ τούτου, έχει περιορισμένο αντίκτυπο όσον αφορά τα δοκιμασμένα σχέδια στρατηγικής που προσφέρονται για αναπαραγωγή σε **κοινότητες, επαγγελματίες, τοπικές αρχές, επιχειρήσεις και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη**.

Μέσω μιας τεκμηριωμένης προσέγγισης, και αξιοποιώντας τις ψηφιακές ευκαιρίες, η Ακαδημία NEB θα στηρίζει τους επαγγελματίες, τις επιχειρήσεις και τις αρχές στην ενσωμάτωση των αξιών και των αρχών του NEB στις πρωτοβουλίες τους και θα βελτιστοποιήσει την αποθήκευση, την ανταλλαγή και την αξιολόγηση δεδομένων και αποδεικτικών στοιχείων ορθών πρακτικών. Οι **γνώσεις που παράγονται μέσω του πειραματισμού και μεθοδολογιών τεκμηριωμένου σχεδιασμού** θα συγκεντρώνονται και θα καθίστανται προσβάσιμες, ώστε να παρέχονται δεδομένα και επιτυχημένα σχέδια στρατηγικής για την ενσωμάτωση και την παρουσίαση των πλέον επιτυχημένων πειραμάτων του NEB. Ο **κόμβος του NEB για τα αποτελέσματα και τον αντίκτυπο**⁴³ θα συλλέγει, θα αναλύει και θα ανταλλάσσει διδάγματα και εργαλεία.

3.2.3 Επιχειρηματική ανάπτυξη

Η Επιτροπή έχει αναπτύξει διάφορα εργαλεία για να βοηθήσει τους φορείς υλοποίησης έργων να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν έργα του NEB⁴⁴. Η Ακαδημία NEB θα **στηρίζει τις ΜΜΕ, τις νεοφυείς επιχειρήσεις και τους επαγγελματίες του δημιουργικού τομέα** μέσω συμβουλευτικών υπηρεσιών και εργαλειοθηκών, για τη δημιουργία περιβαλλόντων πειραματισμού και τη δοκιμή σχεδίων στρατηγικής του NEB. Με βάση τις λύσεις που αναπτύχθηκαν στα εργαστήρια του NEB και μέσω έργων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, η Ακαδημία NEB θα δημιουργήσει οδούς για διεπιστημονική καινοτομία με πρωτοβουλία των κοινοτήτων με σκοπό την ανάπτυξη, την αναπαραγωγή και την είσοδο στην αγορά, για παράδειγμα με τη μεταφορά καινοτόμων υλικών βιολογικής προέλευσης από το εργαστήριο στην εφαρμοσμένη χρήση στο πλαίσιο της κατασκευής και της ανακαίνισης κτιρίων. Το NEB θα λειτουργήσει ως παράγοντας διευκόλυνσης επιτόπου για την εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ για την κυκλική οικονομία και για την καθαρή και ανθεκτική όσον αφορά τα ύδατα μετάβαση, **στηρίζοντας τις επιχειρήσεις και τα ενδιαφερόμενα μέρη που στρέφονται σε**

⁴⁰ Home | ETF

⁴¹ Construction (Κατασκευές)

⁴² <https://build-up.ec.europa.eu/en/bup-skills>

⁴³ Υλοποιείται μέσω του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

⁴⁴ Tools and resources (Εργαλεία και πόροι) — Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους — Ευρωπαϊκή Ένωση.

νέες βιώσιμες πρακτικές, π.χ. στον τομέα της μόδας μέσω του NEB Fashion Shift (Αλλαγή προτύπου στη μόδα στο πλαίσιο του NEB) (EIT).

Το EIT θα παρέχει ειδική στήριξη στην Ακαδημία NEB ενισχύοντας την ανταλλαγή γνώσεων μεταξύ των έργων NEB και δρομολογώντας πιλοτικά έργα καινοτομίας μέσω του κέντρου συντονισμού του EIT, προωθώντας και κλιμακώνοντας την καινοτομία μέσω του ταξιδιού της κοινότητας του EIT για το NEB⁴⁵ και προσφέροντας μια πορεία προεπιτάχυνσης για τους φορείς καινοτομίας που βρίσκονται σε αρχικό στάδιο μέσω του προγράμματος του EIT Jumpstarter⁴⁶. Η Επιτροπή και οι εταίροι της θα στηρίζουν τις ικανότητες και την πρόσβαση σε χρηματοδότηση, ιδίως για τους μικρούς φορείς, καθώς και ευκαιρίες χρηματοδότησης προσαρμοσμένες στις τοπικές ανάγκες⁴⁷. Θα αξιοποιήσουν τις υφιστάμενες ορθές πρακτικές για την **προσέλκυση ιδιωτικής χρηματοδότησης** και θα δημιουργήσουν **καινοτόμα μοντέλα διακυβέρνησης και χρηματοδότησης**. Η επενδυτική στήριξη, συμπεριλαμβανομένης της αντιστοίχισης έργων με δυνητικούς επενδυτές, θα υποστηριχθεί επίσης μέσω της νέας **πανευρωπαϊκής επενδυτικής πλατφόρμας για οικονομικά προσιτή και βιώσιμη στέγαση**, η οποία περιλαμβάνει τον όμιλο της ETEπ, τις εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες, την Τράπεζα Ανάπτυξης του Συμβουλίου της Ευρώπης (CEB), την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ETAA) και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Μέσω της Ακαδημίας NEB, η Επιτροπή και οι εταίροι της:

- **Θα στηρίζουν την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση του κατασκευαστικού κλάδου και της αξιακής αλυσίδας του** για την επιτάχυνση της μετάβασης προς ένα περισσότερο αναγεννητικό και κυκλικό σύστημα χρήσης των υλικών.
- **Θα δρομολογήσουν πιλοτικά έργα καινοτομίας και κατάρτισης, όπως το NEB Fashion Shift**, για να παράσχουν συνδρομή στις MME του τομέα της μόδας ώστε να αναπτύξουν κυκλικές στρατηγικές και να επεκταθούν σε νέες αγορές
- Θα στηρίζουν μια διερευνητική δράση για ένα πιθανό **κοινό ευρωπαϊκό πτυχίο NEB** με σκοπό την ανάπτυξη διεπιστημονικών ικανοτήτων στους τομείς της αρχιτεκτονικής, του σχεδιασμού, της βιώσιμης μηχανικής και των τεχνών που είναι συναφείς με το NEB σε πανεπιστημιακό επίπεδο.
- Θα αξιοποιήσουν και θα δημιουργήσουν **συμπράξεις πανεπιστημίων-επιχειρήσεων** για την ανάπτυξη δεξιοτήτων και ικανοτήτων σε τομείς που σχετίζονται με το NEB (π.χ. εργατικό δυναμικό και μελλοντικοί επιχειρηματίες).
- **Θα ενισχύσουν τον ρόλο του NEB ως χώρου έρευνας αιχμής**, μεταξύ άλλων με την προώθηση επιστημονικών δημοσιεύσεων και συγκεντρώσεων ακαδημαϊκών σχετικά με τις πρακτικές και τα σχέδια στρατηγικής του NEB.
- Θα αναπτύξουν **δείκτες και καθοδήγηση για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των πρωτοβουλιών που αναλαμβάνονται με την πρωτοβουλία των κοινοτήτων** και που συνδυάζουν τη βιωσιμότητα, την ένταξη και την ποιότητα.
- Θα εκπονήσουν **ψηφιακό κατάλογο ορθών πρακτικών και σχεδίων στρατηγικής του NEB για την οικονομικά προσιτή και ανθεκτική στέγαση** σε συνέργεια με το πιλοτικό

⁴⁵ Βλ. EIT Community NEB: Impact Report 2025 (Κοινότητα του EIT για το NEB: Έκθεση αντίκτυπου για το 2025).

⁴⁶ EIT Jumpstarter

⁴⁷ Για παράδειγμα, μέσω της πλατφόρμας BlueInvest και του μέσου Accelerator του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας (ΕΣΚ).

έργο του NEB για τις πόλεις, με σκοπό την ενημέρωση των τοπικών αρχών, των επιχειρήσεων και των επαγγελματιών σχετικά με προηγμένες λύσεις.

- Σε συνέργεια με την Ευρωπαϊκή Επενδυτική Πλατφόρμα και με βάση τις επενδυτικές κατευθυντήριες γραμμές του NEB, θα βελτιώσουν την πρόσβαση μικρότερων παραγόντων σε χρηματοδότηση μέσω του **συμβουλευτικού κόμβου του NEB**, μεταξύ άλλων μέσω της συνεργασίας με φιλανθρωπικές οργανώσεις, και θα αναπτύξουν έναν **μηχανισμό επιτάχυνσης των επενδύσεων του NEB** παράλληλα με αυτόν τον κόμβο για την προσέλκυση και τη διευκόλυνση ιδιωτικής, δημόσιας και μεικτής χρηματοδότησης και την ανάπτυξη καινοτόμων επιχειρηματικών μοντέλων με βάση τις αξίες και τις αρχές του NEB.

3.3 Χρηματοδότηση και διακυβέρνηση

Σε διάστημα πέντε ετών έχουν ήδη λάβει στήριξη περισσότερα από 700 έργα του NEB. Βάσει του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (στο εξής: ΠΔΠ) 2021-2027, έχουν διατεθεί 1,4 δισ. EUR για το NEB, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων προέρχεται από την πολιτική συνοχής (πάνω από 840 εκατ. EUR) και το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» (πάνω από 530 εκατ. EUR). Το NEB διαθέτει πλέον το πρώτο πολυετές χρηματοδοτικό εργαλείο του, το οποίο βασίζεται στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»: τον **μηχανισμό NEB**, που θα διαρκέσει από το 2025 έως το 2027⁴⁸. Αποτελείται από δύο συνιστώσες: μια συνιστώσα έρευνας και καινοτομίας⁴⁹, με ενδεικτικό προϋπολογισμό περίπου 120 εκατ. EUR ετησίως για την ανάπτυξη και την επίδειξη καινοτόμων λύσεων και μια συνιστώσα ανάπτυξης, για την υλοποίηση και την κλιμάκωση επιτυχημένων παραδειγμάτων και καινοτομιών του NEB, η οποία αναμένεται να μοχλεύσει το ίδιο ποσό από διάφορα προγράμματα της ΕΕ, καθώς και εθνική και ιδιωτική χρηματοδότηση. **Η Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη, θα καταβάλει προσπάθειες για να βελτιστοποιήσει τη χρήση, τη συνέργεια και τη συμπληρωματικότητα της χρηματοδότησης της ΕΕ σε διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης⁵⁰ και να αυξήσει την πρόσβαση στη χρηματοδότηση, ιδίως για τους μικρούς παράγοντες. Ειδικότερα, η Επιτροπή θα συνεχίσει να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες να ενσωματώσουν τις αξίες και τις αρχές του NEB στην εφαρμογή της πολιτικής συνοχής και άλλων στρατηγικών και πολιτικών που σχετίζονται με το δομημένο περιβάλλον, μεταξύ άλλων μέσω της ανάπτυξης ενός φάρου NEB σε κάθε κράτος μέλος. Σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, η Επιτροπή θα επιδιώξει να διαφοροποιήσει το τοπίο των ευκαιριών χρηματοδότησης, ιδίως για να ενισχύσει τη στήριξη πρωτοβουλιών βάσης. Η Επιτροπή καλεί επίσης τους συννομοθέτες να στηρίζουν τις προτάσεις της για το μελλοντικό ΠΔΠ, ώστε να καταστεί δυνατή η συνέχεια της χρηματοδότησης για τον μηχανισμό NEB μετά το 2027⁵¹.**

Η βέλτιστη χρήση της χρηματοδότησης της ΕΕ απαιτεί από τα κράτη μέλη να αναλάβουν ισχυρό ρόλο, ώστε να λειτουργούν ως γέφυρα με τους τοπικούς φορείς και να διασφαλίζουν

⁴⁸ Βλ. [NEB Facility Roadmap 2025-27](#) (Χάρτης πορείας του μηχανισμού NEB για την περίοδο 2025-2027).

⁴⁹ Η συνιστώσα Ε&Κ διαθέτει ενδεικτικό προϋπολογισμό ύψους περίπου 120 εκατ. EUR ετησίως, ο οποίος εκτελείται στο πλαίσιο των προγραμμάτων εργασίας του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» για την περίοδο 2025-2027.

⁵⁰ Αξιοποιώντας επίσης ορθές πρακτικές όπως το πρόγραμμα [THRIVE | Southern Regional Assembly](#) ή το παραδοτέο του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης για την προαγωγή του κλιματικά ουδέτερου μετασχηματισμού της βιομηχανίας στην περιοχή ανθρακωρυχείων του ομόσπονδου κράτους Σαξονίας-Άνχαλτ.

⁵¹ Προτάσεις της Επιτροπής για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2028-2035.

την πρόσβασή τους σε χρηματοδότηση, αλλά και να μεγιστοποιούν τον συντονισμό και τη συνοχή μεταξύ των χρηματοδοτικών μέσων και πολιτικών. **Τα κράτη μέλη όρισαν εθνικά σημεία επαφής (ΕΣΕ) για το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους το 2021.** Έκτοτε, τα ΕΣΕ διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην υλοποίηση του NEB σε εθνικό και τοπικό επίπεδο. Με τη δημιουργία του μηχανισμού NEB, δημιουργήθηκαν δύο επιπλέον δίκτυα: τα ΕΣΕ Ε&Κ του NEB⁵², καθώς και ένα ειδικό δίκτυο διαχειριστικών αρχών και άλλων σχετικών φορέων για την προώθηση των επενδύσεων του NEB σε προγράμματα της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2021-2027⁵³.

Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί, τα περισσότερα κράτη μέλη δεν διαθέτουν μοντέλο και πόρους για μια πραγματικά ολιστική πολυεπίπεδη και διατομεακή διακυβέρνηση του NEB, με αποτέλεσμα να χάνονται ευκαιρίες για τα ενδιαφερόμενα μέρη και τις τοπικές αρχές. Σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, **η Επιτροπή θα επαναπροσδιορίσει τα καθήκοντα των ΕΣΕ του NEB και θα παράσχει στήριξη** μέσω ευκαιριών ανάπτυξης ικανοτήτων και χρηματοδότησης, ενισχύοντας επίσης τη συνεργασία τους με τις διαχειριστικές αρχές, όπως η κοινότητα P2P του NEB. Η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση για σύσταση του Συμβουλίου με στόχο **να ενδυναμωθούν τα κράτη μέλη ως βασικοί παράγοντες στη διακυβέρνηση του NEB και να καταστεί το NEB λειτουργικό από το επίπεδο της γειτονιάς στο ευρωπαϊκό επίπεδο.** Η εφαρμογή πρέπει να σέβεται την επικουρικότητα και τις εθνικές ιδιαιτερότητες, επιτρέποντας στα κράτη μέλη, στις περιφέρειες και στις τοπικές αρχές να προσαρμόζουν το NEB στο περιβαλλοντικό, πολιτιστικό και κοινωνικό τους πλαίσιο. Ως εκ τούτου, το NEB ενισχύει τον κεντρικό ρόλο των κρατών μελών στον σχεδιασμό και την καθοδήγηση προσεγγίσεων που αντικατοπτρίζουν τις εθνικές προτεραιότητες, τις δομές διακυβέρνησης και τις τοπικές ανάγκες, διασφαλίζοντας ότι το ενωσιακό επίπεδο στηρίζει και συμπληρώνει, αντί να αντικαθιστά, τις εγχώριες επιλογές πολιτικής. Το **Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, καθώς και η νέα συμμαχία της ΕΕ για τη στέγαση**, θα στηρίζουν επίσης τα κράτη μέλη ώστε να υιοθετήσουν ολιστικές προσεγγίσεις που συνδυάζουν τη βιωσιμότητα, την οικονομική προσιτότητα και την ποιότητα όσον αφορά τη στέγαση.

Η Επιτροπή:

- Θα παρέχει τη δυνατότητα εύκολης αναζήτησης και **επισκόπησης των ευκαιριών χρηματοδότησης που σχετίζονται με το NEB σε όλα τα προγράμματα της ΕΕ**, μεταξύ άλλων στη διαδικτυακή πύλη της ΕΕ για τις χρηματοδοτήσεις και τους διαγωνισμούς⁵⁴ και μέσω της πλατφόρμας της ΕΕ για τις πόλεις.
- Θα παρέχει άμεση και **προσαρμοσμένη στήριξη στις εθνικές και περιφερειακές αρχές** για την ενσωμάτωση των αξιών και των αρχών του NEB στα προγράμματα της πολιτικής συνοχής και θα συνεργαστεί με την **JASPERS της ΕΤΕΠ**⁵⁵ για την ανάπτυξη πρόσθετων εργαλείων αξιολόγησης και ανάπτυξης ικανοτήτων.
- Θα στηρίζει **την ανάπτυξη ικανοτήτων για τις δημόσιες διοικήσεις και τα ενδιαφερόμενα μέρη** μέσω της μάθησης μεταξύ ομοτίμων και της ανταλλαγής ορθών πρακτικών, συμπεριλαμβανομένων δραστηριοτήτων όπως οι χώροι διαβίωσης⁵⁶ για την

⁵² Τα **ΕΣΕ Ε&Κ** στηρίζουν την υλοποίηση της συνιστώσας Ε&Κ του μηχανισμού NEB στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

⁵³ Κοινότητα Peer2Peer (P2P) του NEB.

⁵⁴ Με βάση μια «σημαία NEB», η οποία χρησιμοποιείται επί του παρόντος για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη».

⁵⁵ Κοινή βοήθεια για την υποστήριξη των έργων στις ευρωπαϊκές περιφέρειες.

⁵⁶ Living Spaces (Χώροι διαβίωσης) — Πολιτισμός και δημιουργικότητα.

προώθηση της αρχιτεκτονικής υψηλής ποιότητας και του δομημένου περιβάλλοντος για όλους.

- Θα παρέχει **χρηματοδότηση για τα ΕΣΕ του NEB και τα ΕΣΕ για την Ε&Κ** με σκοπό την ενίσχυση των ικανοτήτων και της συνεργασίας τους.

3.4 Διεθνής διάσταση

Οι πόλεις και οι γειτονιές σε ολόκληρο τον κόσμο αντιμετωπίζουν τις ίδιες προκλήσεις με την Ευρώπη, όπως οι κλιματικές επιπτώσεις, η λειψυδρία, οι δημογραφικές αλλαγές και οι στεγαστικές κρίσεις. Σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως στις χώρες του Νότου, οι προκλήσεις αυτές μπορεί να είναι δραματικές και να οδηγούν σε μετανάστευση ή ακόμη και σε συγκρούσεις. Το NEB **έχει τη δυνατότητα να προσφέρει ολοκληρωμένες λύσεις πέραν της Ευρώπης**, αλλά και να διδάξει και να εμπνεύσει τις ευρωπαϊκές γειτονιές μέσω διεθνών πρακτικών και επιτυχημένων παραδειγμάτων.

Το NEB μπορεί να διαδραματίσει **σημαντικό ρόλο στη διαδικασία διεύρυνσης της ΕΕ**, προωθώντας τη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη, τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, καινοτόμες λύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και την ενσωμάτωση των κοινωνικών, οικονομικών και πολιτιστικών αξιών. Μπορεί να παράσχει στις υποψήφιες χώρες μια πλατφόρμα για την ανταλλαγή ορθών πρακτικών, εμπειρογνωσίας, πόρων και δικτύων, καθώς και για τη συνεργασία με τα κράτη μέλη της ΕΕ σε κοινά έργα. Από το 2022 το NEB έχει στηρίξει ειδικά την **πράσινη ανάκαμψη και τη συμμετοχική ανασυγκρότηση της Ουκρανίας** μέσω έργων καινοτομίας, όπως η κυκλική ανακαίνιση κτιρίων panelka στο Chernihiv, οι πρωτοβουλίες βιώσιμης χρήσης της γης και η πράσινη αστική αποκατάσταση στη λεκάνη του Εύξεινου Πόντου⁵⁷. Το NEB έχει ως στόχο η ανοικοδόμηση της Ουκρανίας να πραγματοποιηθεί με βιώσιμο, καινοτόμο και συμπεριληπτικό τρόπο, με τη μόχλευση συμπράξεων και πόρων, όπως η κοινότητα του NEB, ειδικών κατευθυντήριων γραμμών και τεχνικής βοήθειας.

Οι πρωτοβουλίες του NEB έχουν επίσης εμπνεύσει τον διάλογο και τη δράση σε άλλες τρίτες χώρες, ιδίως στην Ιαπωνία, τη Βραζιλία και το Μεξικό. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να επεκτείνει το διεθνές δίκτυό της και να ενθαρρύνει την περαιτέρω συνεργασία μεταξύ ενδιαφερόμενων διεθνών εμπειρογνομώνων, πολιτών και κυβερνήσεων για τη συζήτηση και τον από κοινού σχεδιασμό παγκόσμιων λύσεων εμπνευσμένων από το NEB. Το 2025 η **Παγκόσμια Έκθεση της Οσάκα** παρείχε στην ΕΕ την ευκαιρία να παρουσιάσει το NEB σε παγκόσμιο επίπεδο, να έρθει σε επαφή με επαγγελματίες παγκοσμίως και να δρομολογήσει ειδικό **διάλογο ΕΕ-Ιαπωνίας για το NEB**. Η Επιτροπή θα επεκτείνει τις ευκαιρίες αυτές και θα χρησιμοποιήσει επίσης την προβολή που προσφέρουν τα **φεστιβάλ του NEB για να αναδείξει διεθνείς ορθές πρακτικές και μαρτυρίες**.

Η Επιτροπή:

- **Θα στηρίζει την ανασυγκρότηση και την αστική αναγέννηση της Ουκρανίας** με την προώθηση του οικονομικά προσιτού και βιώσιμου ποιοτικού σχεδιασμού μέσω τοπικών και αναπαραγωγικών έργων για σχολεία, νοσοκομεία και πολιτιστική κληρονομιά, με τη στήριξη της δημιουργίας ενός **κόμβου της Ακαδημίας NEB** και με την ενσωμάτωση των αξιών του NEB στη σχετική νομοθεσία και στις

⁵⁷ Τα έργα αυτά χρηματοδοτήθηκαν μέσω των προγραμμάτων LIFE, «Ορίζων Ευρώπη» και Interreg.

δραστηριότητες ανασυγκρότησης, ιδίως μέσω του προγράμματος «EU4Reconstruction»⁵⁸ και των τοπικών ψηφιακών διδύμων για την ανασυγκρότηση⁵⁹.

- Με την υποστήριξη των αντιπροσωπειών της ΕΕ, θα επεκτείνεται τη διεθνή ομάδα της κοινότητας του NEB μέσω **τοπικών δικτύων NEB σε τρίτες χώρες και της δημιουργίας κόμβων της Ακαδημίας NEB**, ιδίως στην Ιαπωνία και τη Βραζιλία.
- Θα στηρίζει τη διεύρυνση της ΕΕ με την παροχή χρηματοδότησης, ανάπτυξης ικανοτήτων και τεχνικής βοήθειας για την **έναρξη έργων και πρωτοβουλιών του NEB στις υποψήφιες χώρες**.
- Θα δρομολογήσει ένα **διεθνές σκέλος των βραβείων του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους** για την προβολή και την επιβράβευση διεθνών έργων που αντικατοπτρίζουν τις αξίες του NEB.
- Θα προωθήσει τη **διεθνή συνεργασία για την αρχιτεκτονική ποιότητας** μέσω της συμμαχίας Davos Baukultur⁶⁰.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

Το NEB, από την ίδρυσή του το 2020, έχει δημιουργήσει ενθουσιασμό, δημιουργικότητα και συμμετοχή σε ολόκληρη την Ευρώπη και πέραν αυτής. Με την προώθηση της καινοτομίας, των δεξιοτήτων και της βιομηχανικής ισχύος, το NEB θα στηρίζει μια πιο ανταγωνιστική και ανθεκτική Ευρώπη, βασισμένη σε οικονομικά προσιτές λύσεις υψηλής ποιότητας και στην επιμερισμένη ευθύνη σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης. Το επόμενο βασικό βήμα θα είναι η **περαιτέρω κινητοποίηση των σχετικών φορέων και δικτύων** σε πολλαπλά επίπεδα διακυβέρνησης, τομείς πολιτικής και οικονομικούς τομείς για την ενίσχυση του πλήρους δυναμικού της πρωτοβουλίας. **Επαγγελματίες, ερευνητές, αρχές, εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών και επιχειρήσεις καλούνται να προσχωρήσουν στην κοινότητα του NEB** και να συνεργαστούν με σκοπό τη συνδημιουργία και την κλιμάκωση καινοτόμων λύσεων για τη στήριξη της αναγέννησης των γειτονιών και της καθαρής μετάβασης.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή βασίζεται στη συνεργασία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της ΕΕ, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών και της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ευαισθητοποίηση σχετικά με το NEB και τις δυνατότητές του και την προώθησή τους στις εκλογικές τους περιφέρειες, ώστε να εξασφαλιστούν η **συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών, των καλλιτεχνών, των τοπικών αρχών, των επιχειρήσεων και των επιστημόνων και η ανταλλαγή διαθέσιμων πόρων**. Θα αξιοποιήσει τα πλεονεκτήματα της αναπτυσσόμενης κοινότητάς του και θα διαδώσει τις ορθές πρακτικές του. Οι τρίτες χώρες, οι ενδιαφερόμενοι διεθνείς οργανισμοί και τα δίκτυα καλούνται επίσης να διαδώσουν και να στηρίξουν τις αξίες και τις αρχές του NEB και να προωθήσουν συμμετοχικά έργα και πρωτοβουλίες κοινού σχεδιασμού.

Η Επιτροπή καλεί ειδικότερα το Συμβούλιο να συζητήσει και να εγκρίνει την πρόταση **σύστασης του Συμβουλίου που συνοδεύει την παρούσα ανακοίνωση**, προκειμένου να ενισχυθούν οι διατομεακές προσπάθειες στις αντίστοιχες χώρες τους και να διασφαλιστεί ότι

⁵⁸ Σε τοπικό επίπεδο, το έργο θα συνεργαστεί με περίπου 50 μεσαίου μεγέθους «εμβληματικούς» δήμους για την προετοιμασία και τη διαχείριση επενδύσεων ανασυγκρότησης που αντικατοπτρίζουν την προσέγγιση της «καλύτερης ανοικοδόμησης» και τις αξίες του NEB.

⁵⁹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/el/news/digital-twin-reconstruction-ukraine>.

⁶⁰ Davos Baukultur Alliance (Συμμαχία Davos Baukultur).

το NEB θα είναι λειτουργικό και θα συνεκτιμηθεί στις σχετικές εθνικές, περιφερειακές και τοπικές πρωτοβουλίες και χρηματοδότηση.